

Info

Caritas Hulpbetoon Info | nummer 24 | maart 2017

24

Editoriaal

Brussel, maart 2017

Beste schenker,

Er komen terug 'goed nieuws'-boodschappen van het economisch front. Niet alleen het weerbericht laat een prille lente zien, ook onze economie doet het beter. Maar niet voor iedereen is er licht aan het eind van de tunnel. De crisis heeft immers hardvochtig het mes gezet in de mogelijkheden van het sociale vangnet. De boodschap dat het aantal uitkeringen voor werklozen in 35 jaar nooit zo laag lag, verwijst niet alleen naar een opnieuw aantrekkelijke arbeidsmarkt, maar ook naar de ingevoerde wachttijd voor schoolverlaters...

Terwijl we duimen dat het inderdaad de goede kant mag uitgaan, willen we er ons voor hoeden niet diegenen te vergeten aan wie de heropleving vooralsnog voorbij gaat, of erger nog: hen ervan de schuld te geven dat ze de trein missen. Voor kwetsbare mensen rijdt de trein van de samenleving vaak gewoon te hard.

Het is aan ons om ervoor te zorgen dat ze er toch mee kunnen. In die zin heeft het citaat van Paus Franciscus dat we hier al eens aanhaalden, nog steeds niets aan actualiteitswaarde ingeboet: "Angst en lijden, armoede en vertwijfeling mogen niet het laatste woord hebben. Afwijzing en uitsluiting bieden geen oplossing. Alleen in verbondenheid en solidariteit kunnen we het tij keren."

Met Caritas Hulpbetoon trachten we dat ook in praktijk te brengen: met kleine stapjes, maar gestaag bieden we kansen aan kwetsbare mensen om hun leven na een tegenslag terug in handen te nemen en op de rails te zetten. Eén tegenslag veroorzaakt gemakkelijk een sneeuwbaaleffect dat kan leiden tot onoverkoombare financiële problemen.

Via de Crisisfondswerking geven we deze mensen een duw in de rug, en de kans op een nieuwe start. De crisisfondswerking vormt daarmee een hoeksteen van de werking van Caritas Hulpbetoon. En ze maakt dan ook jaarlijks het voorwerp uit van één van onze steunoproepen waarmee we bij u aankloppen.

We hebben uw steun immers broodnodig, om onze werking blijvend mogelijk te maken én om ze verder te blijven uitbouwen. Uw gift laat ons toe mensen die door brute pech kopje onder dreigen te gaan, in staat te stellen om toch het hoofd boven water te houden, en zo de hoop te zien weerkeren op een meer rooskleurige toekomst!

Mogen we ook ditmaal opnieuw op U rekenen? Van harte dank!

Dominic Verhoeven
Ondervoorzitter

Bruno Aerts
Voorzitter

"Alleen in verbondenheid en solidariteit kunnen we het tij keren". (paus Franciscus)

Waarvoor dient de Crisisfondswerking?

De armoede, ook in onze 'rijke' Westerse wereld, neemt niet af. De inspanningen die geleverd worden door de overheid slagen er niet in het effect van de opeenvolgende crisissen teniet te doen. Integendeel, de armoede neemt toe.

Ook al zijn we er ons van bewust dat een uiteindelijke en duurzame 'oplossing' enkel door structurele maatregelen zal kunnen bereikt worden, toch is het zo dat we ook in onze alledaagse omgeving geconfronteerd worden met schrijnende situaties waar we met

een snelle en beperkte tussenkomst toch resultaat kunnen boeken: wanneer mensen dreigen kopje onder te gaan omwille van tegenvallende omstandigheden. We hebben het dan over personen of gezinnen die als een koorddanser op de grens van het haalbare balanceren...

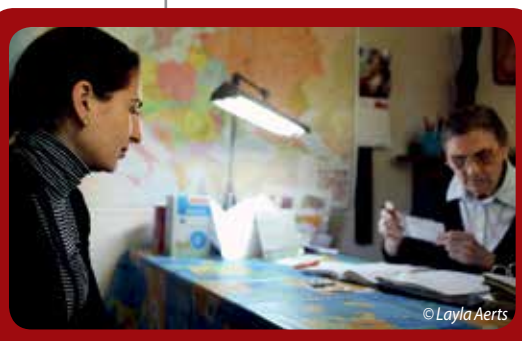
Het uitgangspunt in de samenleving is dat de mensen die door de mazen van het net vallen, moeten kunnen terugvallen op het leefloon van het OCMW, en dat dit ook geacht wordt te volstaan. Maar het leefloon ligt op zich al onder de armoedegrens. De minste tegenslag, een onverwachte uitgave is voldoende om deze mensen te doen wankelen. Een kleine en snelle tussenkomst

Linda is een alleenstaande moeder met twee kinderen. Omdat er in het verleden schulden werden opgebouwd is Linda in collectieve schuldbemiddeling. Haar ex-man weigert al tien jaren om echt in te staan voor financiële steun voor de kinderen en betaalt slechts een heel minieme bijdrage. Op aanraden van de schuldbemiddelaar werd er nu een voorstel gedaan om dit onderhoudsgeld gevoelig te verhogen.

Linda heeft omwille van rugproblemen haar werk moeten opzeggen. Momenteel is ze in behandeling en binnen enkele maanden ondergaat ze een operatie.

In tussentijd zou een betere matras een beetje soelaas kunnen brengen. De mutualiteit kan hierin voor tien procent tussenkomen. Linda heeft de overige 90 % niet om deze matras aan te kopen. En ondertussen kreeg ze ook een factuur van de belastingen over de periode waarin ze nog wel aan het werk was.

Het Crisisfonds Gent nam 90% voor de matras en de factuur van de belastingen voor haar rekening.

Met de hulpverlening via haar regionaal ingebedde Crisisfondsen verstrekt Caritas Hulpbetoon financiële hulp aan individuele personen en gezinnen die zich in uitzonderlijke materiële en/of financiële moeilijkheden bevinden, ongeacht levensbeschouwing, herkomst of welk ander onderscheidend criterium.

Het eerste Crisisfonds werd opgericht in de regio Gent. Sinds 2014 is er ook een Crisisfonds actief in Limburg en sinds vorig jaar is ook het Antwerpse Crisisfonds operationeel.

Frieda en haar partner verblijven in de winterwerking, waardoor ze eind maart geen opvang meer hebben. Hun 3 kinderen zitten in het CKG, enkel omdat er geen deftige huisvesting is. Er is een appartement beschikbaar, maar het CAW wil garanties voor de huur en perspectief rond het verblijfsstatuut. Van zodra de gezinshereniging in orde is, kan het ocmw tussenkomen en is geen financiële hulp meer nodig.

Frieda klust wat in het zwart, maar dat geldt natuurlijk niet als inkomensgarantie voor de huur, en ze hebben die luttele centen ook nodig hebben om gewoon van te kunnen leven.

Het Crisisfonds Antwerpen is bereid in te staan voor de huur, in afwachting dat de gezinshereniging in orde is gebracht.

kan dan echter voldoende zijn om hen toch 'op de koord' te houden.

Met onze crisisfondswerking richten we ons op deze doelgroep. Hopeloze situaties hebben recht op hoop. De blik van de ander appelleert ons, roept op tot menselijkheid en actie.

Hoe werkt een Crisisfonds?

We hanteren als belangrijk uitgangspunt dat een aanvraag om tussenkomst alleen maar kan gebeuren op verzoek van een

erkende en professionele sociale dienst of instelling, die ook kan instaan voor de begeleiding van de hulpvrager(s). Wat deze diensten betreft denken we aan de sociale dienst van het CAW, een mutualiteit, een CLB, CIG, of enige andere sociale dienst of organisatie.

Aan mensen die in aanmerking menen te komen voor een tussenkomst van het Crisisfonds en rechtstreeks contact opnemen, vragen we daarom om eerst contact op te nemen met een sociale dienst in hun buurt. Deze dienst kan dan desgevallend een aanvraag indienen, volgens de gangbare procedure.

Welke criteria hanteren we?

De belangrijkste criteria bij de beoordeling van een aanvraag zijn de volgende:

- Het moet gaan om een acute, dringende noodsituatie, die dreigt te verergeren als er niet

erking uitgelegd

snel tussengekomen wordt. Het crisisfonds richt zich niet op structurele problemen.

- Alle andere mogelijke hulpbronnen (zoals vb. het OCMW) moeten zijn uitgeput, of zijn niet binnen een haalbaar tijdsperspectief realiseerbaar.
- De tussenkomst moet kaderen in een globaal begeleidings-traject. Een slechte financiële situatie is immers zelden een op zich staand probleem. Schuldbemiddeling, (budget-)begeleiding, ... moeten het mogelijk maken om effectief aan het probleem te werken.
- De tussenkomst moet de personen in kwestie daadwerkelijk vooruit helpen. Zo heeft het geen zin één deurwaardersbeslag te voorkomen waar er drie of vier andere staan te wachten.
- En uiteraard moeten de toegekende gelden besteed worden overeenkomstig de gemaakte afspraken.

Hoe wordt de beslissing genomen ?

Elk regionaal crisisfonds beschikt over een eigen projectencommissie die op regelmatige basis samenkomt, de aanvragen bespreekt en een beslissing neemt over een eventuele

Andrei komt uit Bulgarije en woont met zijn gezin al geruime tijd in België. Hij werkt al acht jaren in hetzelfde bedrijf, maar is daar blijkbaar tewerkgesteld via een koppelbaas. Het loon dat Andrei krijgt is duidelijk lager dan het bedrag dat op zijn loonbrief vermeld wordt. Hij moet immers een deel afstaan aan de koppelbaas.

Andrei had een arbeidsongeval en de aangifte hiervan werd ingediend via de koppelbaas. Het is niet zeker of de verzekering het ongeval zal erkennen. Andrei zal ten gevolge van het ongeval drie maanden arbeidsongeschikt zijn. Zijn vrouw volgt een opleiding via de VDAB, maar heeft geen recht op tussenkomst van de RVA omdat er onvoldoende rechten kunnen aangetoond worden. Tot nu toe probeerden ze rond te komen met het beperkte inkomen van Andrei. Maar aangezien er nog onduidelijkheid is over het ongeval heeft Andrei momenteel geen inkomen. Dit zal er wel zijn indien het arbeidsongeval erkend wordt. Wordt dit niet erkend dan zal er een tussenkomst moeten gevraagd worden aan het ziekenfonds.

De drie kinderen lopen allemaal school. En bij het begin van het nieuwe schooljaar zijn er nu een aantal facturen die niet betaald kunnen worden. Het Crisisfonds Gent kwam tussen in een aantal schoolkosten en abonnementen openbaar vervoer.

tussenkomst. Daarna worden de beslissingen bekrachtigd op de Raad van Bestuur.

Tussenkomsten kunnen giften zijn, die uiteraard niet terugbetaald dienen te worden, ofwel renteloze leningen, die naarmate van de mogelijkheden geheel of gedeeltelijk worden terugbetaald. Tenslotte kunnen tussenkomsten ook voorschotten zijn op te

verwachten middelen. In dit geval vermijden we dat punctuele schulden ontstaan, die al te vaak een permanent karakter krijgen.

Waarvoor wordt een tussenkomst gevraagd ?

Drie grote categorieën van vragen kunnen worden onderscheiden:

© Isabelle Pateer

- Dossiers die betrekking hebben op medische en paramedische kosten staan bovenaan de lijst. Erg vaak wordt een tussenkomst gevraagd voor ziekenhuiskosten, soms ook voor (dure) medicatie, of voor hulpmiddelen (vb. een rolstoel).
- Dossiers die verband houden met huisvesting komen op de tweede plaats. Hier gaat het onder meer om energiekosten, of om uitrustingsgoederen, zoals vb. een nieuw verwarmings-toestel (op de vooravond van de winter) of een ijskast (midden in de zomer, voor een moeder met jonge kinderen) of om een 'startpakket' tweedehands meubelen: vaak kleine bedragen, die mensen in armoede echter niet kunnen ophoesten. Of nog om enkele maanden huur, of een huurwaarborg...

© Layla Aerts

Gerard is een alleenstaande man die zonder steun van dochter en zonen moet rondkomen van een invaliditeitsuitkering. Aan een ongeval hield hij een ernstig rugletsel over. Maar ook daarvoor had hij al ernstige gezondheidsklachten.

Sinds enkele jaren is hij in begeleiding voor collectieve schuldbemiddeling. De dienst maatschappelijk werk van de mutualiteit begeleidt hem vooral voor psycho-sociale ondersteuning en hulp bij basisbehoeften.

Maar omwille van zijn gezondheidsproblemen heeft hij ook nood aan een aangepaste matras en zetel. Het O.C.M.W. komt niet tussen, ook andere tussenkomsten zijn onderzocht.

Omwille van zijn schuldenproblematiek heeft Gerard zelf weinig mogelijkheden. Het Crisisfonds Limburg kwam tussen in de kosten voor matras en zetel.

Colofon

Caritas Hulpbetoon Info verschijnt driemaandelijks. Oplage 5800 exemplaren.
Verantwoordelijke uitgever
Dominic Verhoeven,
ondervoorzitter Caritas Hulpbetoon vzw,
dominic.verhoeven@caritas.be

Redactie & administratie
Caritas Hulpbetoon vzw,
Liefdadigheidstraat 39, 1210 Brussel,
T 02 608 00 73 – F 02 608 00 75,
caritas.hulpbetoon@caritas.be

Grafisch ontwerp & druk Artoos,
Oudestraat 19, 1910 Kampenhout,
www.artoos.be

© Foto's Isabelle Pateer, Hans Dornseiffer en Layla Aerts

© Layla Aerts

- Een derde grote categorie tenslotte betreft mensen met een – beperkte – schuldenlast, die echter voor hen onoverkomelijk is, en zou meebringende dat ze in een onomkeerbare neerwaartse spiraal dreigen terecht te komen.

Daarnaast zijn er nog tussenkomsten voor school en opleidingskosten, voor henzelf of voor de kinderen, voor vervoerskosten,...

Belangrijk is alleszins de vaststelling dat een aanvraag vaak meerdere elementen omvat. Zo wordt bv. in

één zelfde dossier niet alleen een tussenkomst gevraagd voor het betalen van oplopende ziekenhuis-kosten, maar ook voor achterstallige energierekeningen, of andere schulden. We proberen dan te zoeken naar een oplossing die de globale problematiek aanpakt.

Wie zijn de hulpvragers ?

In de meeste gevallen gaat het om alleenstaanden, vaak na een scheiding, waarbij vrouwen lichtjes meer vertegenwoordigd zijn dan mannen. Naar leeftijd is het vooral de groep van de dertigers die het

sterkst vertegenwoordigd is. De meeste hulpvragers hebben de Belgische nationaliteit, in een derde van de gevallen gaat het over mensen met een andere etnische afkomst.

Maar vooral gaat het om mensen, mannen, vrouwen, kinderen, die in de buitenbaan van de samenleving zijn terechtgekomen, omwille van een veelheid van oorzaken of tegenslagen, maar die zich met een relatief kleine inspanning en steun van buitenaf hieraan nog kunnen ontworstelen en een nieuwe kans kunnen krijgen.

Middelen ?

In 2016 bedroegen de uitgaven voor de crisisfondswerking opnieuw 27.903,39 € (tegenover 29.457,44 € in 2015 en 23.433,09 € in 2014). Door de uitbreiding van de werking weten we nu al dat dit bedrag voor 2017 gevoelig hoger zal uitvallen.

Voor de middelen van onze Crisisfondswerking ontvangen we geen subsidies van de overheid en zijn we dus uitsluitend aangewezen op giften. We durven dan ook opnieuw rekenen op uw steun. Uw gift helpt ons helpen ! En geeft mensen zoals Gerard, Andrei, Frieda en Linda opnieuw perspectief, hoop op een nieuwe toekomst, nieuwe kansen. Dankjewel !

Handtekening(en)

OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT

Bij invulling met de hand, één HOOFDLETTER of cijfer in zwart (of blauw) per vakje

Gewenste uitvoeringsdatum in de toekomst

Bedrag

EUR

CENT

Rekening opdrachtgever (IBAN)

Naam en adres opdrachtgever

T

Rekening begunstigde (IBAN)

B	E	8	0	7	7	6	5	9	0	2	3	3	3	7	7					

BIC begunstigde

G	K	C	C	B	E	B	B			

Naam en adres begunstigde

C	A	R	I	T	A	S		H	U	L	P	B	E	T	O	O	N		V	Z	W
L	I	E	F	D	A	D	I	G	H	E	I	D	S	T	R	A	A		3	9	
1	2	1	0		B	R	U	S	S	E	L										

Mededeling

N	M					2	0	1	7	/	1	-	C	R	I	S	I	S	F	O	N	D	S								